

ת"פ 30623/05/21 - מדינת ישראל נגד שחדה עמרני

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

ת"פ 30623-05-21 מדינת ישראל נ' עמרני

לפני כבוד השופט יואב עטר

המאשימה מדינת ישראל

נגד

הנאשם שחדה עמרני

נוכחים:

ב"כ המאשימה - עו"ד עמית גינת

הנאשם וב"כ - עו"ד סמיר אבו עבד

מתורגמנית מטעם בית המשפט - גב' נידא אבו עליון

גזר דין

1. הנאשם הורשע, לאחר שמיעת הראיות, בביצוע עבירות של **התפרעות** (עבירה לפי סעיף 152 לחוק העונשין התשל"ז 1977), **מעשי פזיזות ורשלנות - מעשה באש** (עבירה לפי סעיף 338(א)(3) לחוק הנ"ל), **יידוי או ירי של אבן או חפץ אחר לעבר כלי תחבורה** (עבירה לפי סעיף 332(א) לחוק הנ"ל), **הפרעה לשוטרי בשעת מילוי תפקידו** (עבירה לפי סעיף 275 לחוק הנ"ל), וחבלה במזיד ברכב (עבירה לפי סעיף 413 לחוק הנ"ל).

2. בהכרעת הדין מיום 2.2.23, פורטו בהרחבה נסיבות ביצוע העבירות. בקצה המזלג יצוין כי הנאשם הורשע בכך שבמהלך ימי מבצע "שומר החומות" שעה שמדינת ישראל היתה נתונה לירי רקטות מסיבי מכיוון רצועת עזה, בעיצומו של מבצע צבאי ברצועת עזה ושעה שבמקביל התרחשו ברחבי הארץ הפרות סדר אלימות שכללו חסימות של צירי תחבורה, יידוי אבנים לעבר כלי רכב ולעבר שוטרים והבערת צמיגים במוקדים רבים ברחבי המדינה, נטל הנאשם חלק באחד מאירועי הפרת הסדר הנ"ל.

במסגרת אותן הפרות סדר, הנאשם, השתתף ביחד עם אחרים שזהותם אינה ידועה בהתפרעות שהתרחשה סמוך לשעה 02:30 לפנות בוקר יום 13.5.21, ואשר כללה חסימת כביש בין עירוני המוליך בין ישובים בנגב באמצעות צמיגים בוערים, על ידי מתפרעים רעולי פנים ובהם הנאשם. כוח משטרה שקיבל דיווח על החסימה ועל יידוי האבנים לעבר כלי רכב, הגיע למקום ב- 3 ניידות משטרה (במהלך שמיעת הראיות הוברר כי בשל המצב ששרר באותה עת חששו שוטרי הניידת הראשונה שדווחה על האירוע להגיע למקום בניידת בודדת ועלה צורך להמתין לצבירת כוח של 3 ניידות). השוטרים התקרבו לאותה חסימה כשהאורות הכחולים של הניידות כבויים והניידות מסנוורות את המתפרעים באמצעות האורות הגבוהים של הניידות, באופן שנחזו ככלי רכב אזרחיים המתקרבים למקום.

הנאשם עמד בקדמת אותה חסימה, כשהוא רעול פנים ואוחז שתי אבנים בידיו. משהבחין בכלי הרכב המתקרבים (במהלך שמיעת הראיות אישר הנאשם כי לא ידע בשלב הראשוני של התקרבות השוטרים כי מדובר בניידות משטרה אלא סבר כי מדובר בכלי רכב שאינם משטריים), סימן הנאשם בידיו לניידת הראשונה לעצור. כאשר הניידת הראשונה התקרבה אל סמוך מאד לנאשם, זיהה כי מדובר בניידת וידה את אחת האבנים שאחז לעבר חזית הניידת ופגע במכסה המנוע שלה. מיד לאחר מכן נמלט הנאשם בריצה אל השטח הפתוח שלצד הכביש. שוטרי הניידות שהיו מצוידים ברכבי שטח, ירדו עם הניידות אף הם לשטח הפתוח והחלו לדלוך, עם הניידות, אחר הנאשם על מנת לחסום את נתיב הימלטותו באמצעות הניידות ולעצרו. בשלב מסוים ידה הנאשם אבן נוספת לעבר אותה ניידת בה פגע קודם לכן, והפעם פגע בצידה של הניידת. לאחר האמור הצליחו השוטרים להדביקו ולעצרו. במהלך שמיעת הראיות הוברר כי יתר המתפרעים, רעולי הפנים שהיו במקום, הצליחו להימלט ולא אותרו.

תסקיר שירות המבחן

3. מהתסקיר עולה כי הנאשם, כבן 20, רווק אשר סיים 11 שני"ל. לאחר סיום לימודיו החליף הנאשם מקומות עבודה ונכון למועד עריכת התסקיר, עבד כחודשיים וחצי במפעל אלומיניום. במסגרת צו פיקוח מעצרים, עמד שירות המבחן בקשר עם הנאשם עובר להרשעתו.

שירות המבחן התרשם מקשיים בכנות רצונו של הנאשם לשתף פעולה עם שירות המבחן ועם התכניות שהוצעו לו וציין כי שיתוף הפעולה שלו בא לידי ביטוי באופן חיצוני בלבד על דרך הגעה למפגשים תוך קושי לשתף פעולה ברמת השיח. הנאשם הודה בפני שירות המבחן בביצוע העבירות, אך התקשה לפרט ולשתף בהרחבה, הרבה בשתיקות ובמסירת גרסאות שונות וסותרות והעלה גרסה מיתממת לפיה הצטרף להתפרעות על רקע סקרנות.

שירות המבחן התרשם כי הנאשם התקשה לגלות אחריות בסיסית על מעשיו ונקט בגישה מצמצמת. שירות המבחן העריך כי הנאשם זקוק להליך טיפולי שיעניק לו כלים לסייע לו בהימנעות מהתנהגות אלימה ועוברת חוק בעתיד אך התקשה להשתלב במסגרת טיפולית קבוצתית. הנאשם הביע נכונות מילולית להפנייתו מחדש לתכנית "יתד" אך בשיחה עם גורמי הטיפול ב"יתד" שלל פעם נוספת רצון ומוטיבציה להשתלב בהליך שיקומי כזה או אחר.

4. שירות המבחן התרשם מהיעדר בשלות מצד הנאשם או יכולת להפיק תועלת משילובו בהליך שיקומי, כי הנאשם מתקשה לגלות יכולות ליציבות והסתגלות במסגרות לימודיות או תעסוקתיות, וכי הנאשם התקשה להעמיק ביחס לחומרת העבירות או הפגיעה שעשויה להיגרם בעקבותיהן. שירות המבחן התרשם מנטייה של הנאשם להשלכת האחריות על האירועים האלימים שהתרחשו באותה עת תוך שטען כי אלו השפיעו על התנהגותו עת נגרר אחר אחרים. שירות המבחן התרשם כי הנאשם התקשה לגלות כוחות ויכולות להתגייס למסגרת טיפולית לצד קושי במתן אמון בגורמים המטפלים והתרשם מדפוסי נגררות ונטייה לריצוי הסובבים אותו. עוד התרשם שירות המבחן כי הגם שהנאשם מודה בביצוע העבירות, הנאשם אינו לוקח אחריות על ביצוען.

בסופו של יום נמנע שירות המבחן מהמלצה טיפולית שיקומית בעניינו וציין כי אינו בא בהמלצה עונשית, ציין צורך

בענישה הרתעתית, אך על אף האמור המליץ על הטלת מאסר בדרך של עבודות שירות לצד מאסר על תנאי.

טענות הצדדים

5. המאשימה בטיעוניה לעונש עמדה בהרחבה על הערכים המוגנים שנפגעו, מידת הפגיעה בהם והנסיבות הקשורות בביצוע העבירות. המאשימה עמדה על היקף ההתפרעויות והעבירות שנעברו באותה עת ועל כך שהוגשו בגין התפרעויות אלו, ברחבי הארץ, מאות כתבי אישום כנגד 554 נאשמים תוך שהדגישה כי מספרים אלו משקפים אך ורק את כמות האנשים שנמצאו ראיות ברף הנדרש לשם נקיטה בהליך פלילי אל מול הרבים אשר כנגדם לא הוגש כלל כתב אישום. המאשימה הפנתה לפסיקה הנוגעת לאירועים הנ"ל וייחודה מקום בטיעוניה לשיקולי הרתעת היחיד והרתעת הרבים. בטיעוניה בכתב, המאשימה עתרה לקביעת מתחם עונש הנע בין 24 לבין 48 חודשי מאסר בפועל בגין העבירה של סיכון חיי אדם בנתיב תחבורה (כך במקור) ומתחם נוסף הנע בין 24 - 48 חודשי מאסר בפועל בגין העבירות של התפרעות, הפרעה לשוטר וחבלה במזיד. בסה"כ עתרה המאשימה בטיעוניה בכתב להשית על הנאשם מאסר בפועל שינוע בין 40 לבין 52 חודשי מאסר בפועל, לצד מאסר על תנאי וקנס כספי משמעותי. בטיעוניה בעל פה, ציינה המאשימה כי היא עותרת למתחם הנע בין 40 לבין 52 חודשי מאסר בפועל ולמקם את עונשו של הנאשם בתחתית המתחם, לצד מאסר על תנאי וקנס משמעותי.

6. ב"כ הנאשם טען כי הפסיקה אינה אחידה, עמד על האינדיבידואליות של הענישה וטען (מבלי להפנות לפסיקה), כי בגין התפרעויות במגזר היהודי הושתו מאסרים בדרך של עבודות שירות. ב"כ הנאשם אבחן מהפסיקה שהוגשה ע"י המאשימה, ועמד על כך שבעניינו של הנאשם לא נקבע מניע גזעני. ב"כ הנאשם הפנה לפסיקה בה נקבעו במקרים חמורים יותר, לשיטתו, מתחמי עונש שבין 10 - 18 חודשים באחד ובין 8 - 24 חודשי מאסר בפועל בשני. ב"כ הנאשם עמד על גילו הצעיר של הנאשם בעת ביצוע העבירות ועל נסיבותיו האישיות, טען כנגד התרשמות שירות המבחן ועתר לחרוג מהמתחם בשל שיקולי שיקום ולהפנות את הנאשם לקבלת חוות דעת הממונה על עבודות השירות.

הנאשם נמנע מלומר דבר במסגרת דברו לעונש.

דין והכרעה

7. העבירות בהן הורשע הנאשם חמורות ונסיבות ביצוען מלמדות על חומרה יתרה. אין המדובר במי שהשתתף במחאה אזרחית לא אלימה, אלא במי אשר בעוד מדינת ישראל מצויה בלחימה, סופגת מטחי רקטות במסגרת מבצע צבאי מול רצועת עזה, ובעוד המדינה עצמה באותם ימים בערה בשל הפרות סדר אלימות נרחבות, שכללו חסימת כבישים ראשיים ופגיעה באזרחים ובאנשי כוחות הביטחון, בחר להשתתף בהתפרעות שכללה חסימה באמצעות צמיגים בוערים של כביש בין עירוני בנגב, כשהוא והמתפרעים האחרים, רעולי פנים, כשהוא אוזח אבנים בידיו, סימן לרכב אותו זיהה בטעות כרכב חולף תמים לעצור, ולאחר שעם התקרבות הרכב, זיהה אותו כניידת משטרה, ידה אבן אחת לעבר הניידת, פגע בחזיתה, ובהמשך, במהלך הימלטותו, ידה אבן נוספת לעבר הניידת ופגע

בצידה.

8. לא ניתן לנתק את מעשי הנאשם ואת אותה התפרעות נקודתית בה השתתף ממכלול האירועים וההתרחשויות באותה עת. באזור הנגב, התרחשו אותה עת התפרעויות רבות, אשר כללו חסימה של כבישים בין עירוניים תוך השמת ישובים במצור, עצירת כלי רכב לשם בדיקת זהות נוסעיהם ופגיעה קשה ואלימה בנוסעי כלי רכב על רקע מוצאם תוך מתן אפשרות לנוסעי כלי רכב ממוצא אחר להמשיך בדרכם ללא פגע (ר' לדוגמה ת"פ 28246-06-21 **מ"י נ' עמרני** [12.7.22]). מעשים אלו התרחשו בעוד אזור הנגב מטווח במטחי רקטות והובילו לפגיעה קשה מאוד בתחושת הביטחון האישי של תושבי הנגב. פגיעה בתחושת הביטחון האישי אשר אותתה ניכרים עד היום, תוך שעד היום לא שבה תחושת הביטחון האישי של תושבי הנגב לקדמותה (ור' והשוו ת.פ. 46191-11-21 **מדינת ישראל נ' פלוני** [23.5.23]). הנאשם במעשיו בחר למעשה להצטרף לאותם פורעים, במסגרת אותן הפרות סדר המוניות, ואין מקום לנתק את האירוע שבו נטל חלק הנאשם מההקשר הכללי (כפי שבא הדבר לידי ביטוי הן בכתב האישום והן בהכרעת הדין).

9. עוד יש להוסיף בעניין זה, כי להקשר הכללי נפקות גם בהבדל שבין התפרעות נקודתית המתרחשת כתוצאה ממחאה כזו או אחרת עת משטרת ישראל וכוחות הביטחון יכולים להקצות כוחות לשם ריסונה או אבטחת הנוסעים בציר, אל מול התפרעות כזו בה נטל חלק הנאשם, בתקופה בה משטרת ישראל וכוחות הביטחון מתוחים עד קצה גבול היכולת ונבצר מהם לתת מענה הולם לכל אחד מהאירועים. דברים אלו באו לידי ביטוי, בין השאר, בעדויות השוטרים במהלך שמיעת הראיות אשר העידו על המציאות הקשה אותה חוו באותם ימים קשים שוטרי תחנת רהט. כך למשל השוטר יניב שטמק העיד ביחס לאינטנסיביות של האירועים באותה עת, כי מיד לאחר האירוע הנ"ל: **"...עברנו להפרת סדר אחרת כבר"**. והסביר כי באותה תקופה עבדו השוטרים במערך "שלדי" תוך שפירט: **"...שלדי זה משמרת של 12 שעות טוב? אני זוכר מאז שהגעתי למשמרת שמתי אפוד, קסדה והלכתי להחליף אנשים שנמצאים כבר בתוך ההתפרעויות, בסדר? אז לא היה לנו התפרעות אחת, היה לנו מספר מוקדים שלאורך כמעט כל הלילה היינו עסוקים בהתפרעויות האלה..."**. כך למשל השוטר חנניה בנימין העיד **"...מדובר באירועים חריגים [...] שחוונו באותו חודש רוב העבודה התמקדה, הפעילות המבצעית היינו מסתובבים ללא טאבלט עם ציוד פיזור עלינו..."**.

10. באשר למשקל שיש לתת לתקופה בה בוצעו העבירות, והקשרן הכללי, בע"פ 901/22 **מדינת ישראל נ' אסוד** (24.2.22) עמד בית המשפט העליון בהרחבה על מאורעות אותם ימים וציין כי: **"...יש מקום ליתן משקל מתאים גם לפרק הזמן שבו נעברו העבירות במהלכו היתה האוכלוסיה האזרחית נתונה למתקפה של אלפי רקטות [...] ובמקביל התעורר גל של הפרות סדר והתפרעויות אלימות שכלל תקיפת כוחות הבטחון, כמו גם תקיפת אזרחים..."**.

בע"פ 3982/22 **מדינת ישראל נ' חג'וג'** (27.10.22) ציין בית המשפט העליון כי: **"... בית משפט זה עמד לא אחת על החומרה הגלומה בעבירות התפרעויות המוניים, ועל הצורך לנקוט במדיניות ענישה אשר תרטיע ותרסן התפרעויות שעלולות לדחוף המון רב לצאת מגדר שליטה ולסכן חיי אדם..."** ובהמשך אותו פסק דין ציין: **"...יש מקום ליתן משקל לכך שהעבירות האמורות בוצעו במהלכו של מבצע שומר החומות, עת שהאוכלוסיה**

האזרחית במדינת ישראל היתה נתונה למתקפת רקטות, במקביל לגל של הפרות סדר והתפרעויות אלימות, שבמסגרתו הותקפו כוחות הביטחון וכן אזרחים...".

בע"פ 4585/22 מדינת ישראל נ' ערדאת ואח' (25.7.22) שב בית המשפט העליון וציין כי: "חומרה רבה נודעת לעבירות התפרעויות המונים, אשר מסכנות באופן ישיר וממשי חיי אדם, בריאותו וגופו, ואף עלולות להביא לפגיעות ברכוש וקניין. אי לזאת, בית משפט זה עמד לא אחת על הצורך לנקוט במדיניות ענישה מרתיעה אשר תרסן ותמנע השתתפות בהתפרעויות אלימות הסוחפות את ההמון ומסבות נזק רב [...] מסכת האירועים המתועדת בכתב האישום המתוקן מצדיקה איפוא ענישה מרתיעה. בעיצומם של ימי מבצע שומר חומות שעה שהארץ בערה מבפנים ומבחוץ הן מתקיפות רקטות, והן מהפרות סדר והתפרעויות אלימות ברחבי הארץ, המשיבים ביצעו עבירות חמורות עם המון משולהב...".

11. הענישה לעולם אינדיבידואלית, ועל כן את הפסיקה שתובא להלן, יש לבחון בהתאמות הנדרשות, בהינתן האבחנות אל מול עניינו של הנאשם דנן.

בת"פ 14640-06-21 מדינת ישראל נ' עמראני (30.4.23) הושת מתחם עונש הנע בין 24 לבין 48 חודשי מאסר בפועל בעניינו של נאשם שהורשע על פי הודאתו בעבירות זהות של יידוי אבן לעבר כלי תחבורה והתפרעות לאחר שהשתתף במהומות והפרות סדר שהתרחשו, באותה תקופה של ימי מבצע "שומר החומות" בכניסה ליישוב שגב שלום, כשהוא רעול פנים ואף יידה מספר אבנים לעבר ניידות משטרה. מהתסקירים שהוגשו בעניינו עלה כי זה השתתף בהליך טיפולי, שירות המבחן התרשם כי הצליח להיתרם מהטיפול, נטל אחריות מלאה על מעשיו והמליץ על הטלת צו מבחן ומאסר בדרך של עבודות שירות. לאחר שבמסגרת שיקולי הקולא נתן בית המשפט משקל להודאה המגלמת נטילת אחריות לצד חסכון בזמן שיפוטי, הגיל הצעיר, העדר העבר הפלילי, הודאתו, הנסיבות האישיות, ומצבו הבריאותי, נמנע בית המשפט מלחרוג מהמתחם בשל שיקולי שיקום, עמד על חשיבות שיקולי הרתעת היחיד והרתעת הרבים והשית על אותו נאשם 30 חודשי מאסר בפועל לצד עונשים נלווים.

בת.פ. 46760-06-21 מ"י נ' אלעמראני ואח' (9.2.23) בעניינם של נאשמים שהורשעו על פי הודאתם בעבירות זהות של יידוי אבן לעבר כלי תחבורה והתפרעות, שעניינם בכך שהשתתפו בהפרות סדר בצומת הכניסה ליישוב שגב שלום, שבוצעו באותה תקופה של ימי מבצע "שומר החומות" כאשר כל הנאשמים שם השתתפו בהפרות הסדר בכך שיידו אבנים לעבר ניידות משטרה, נקבעו מתחמי עונש בהתאם לחלקם של כל אחד מהנאשמים תוך שביחס לנאשם 3 אשר אמנם נכח באירועים אך לא יידה אבנים (והורשע רק בעבירה של התפרעות) נקבע מתחם הנע בין 16 ל- 30 חודשי מאסר בפועל, וביחס לאחרים נקבע מתחם הנע בין 24 ל- 40 חודשי מאסר בפועל. בעניינם של כל הנאשמים שם הוגשו תסקירים אשר המליצו על ענישה שיקומית טיפולית בדמות של"צ לחלקם ובדמות מאסר בדרך של עבודות שירות בחלקם. לאחר שבית המשפט נתן משקל להודאתם המגלמת נטילת אחריות לצד חסכון בזמן שיפוטי, גילם, נסיבותיהם האישיות, העדר כל עבר פלילי (למעט אחד מהם שעברו לא היה מכביד) והמלצות שירות המבחן בעניינם עמד בית המשפט על חשיבות שיקולי הרתעת היחיד והרתעת הרבים, הגמול וההלימה ביחס לשיקולי השיקום והשית על מרבית הנאשמים 30 חודשי מאסר בפועל ועונשים נלווים ועל הנאשם 3 (אשר כאמור לא הורשע ביידוי אבנים) 20 חודשי מאסר בפועל ועונשים נלווים.

בת.פ. 46191-11-21 **מדינת ישראל נ' פלוני** (23.5.23) הושת על **קטין** נעדר עבר פלילי אשר הורשע, עפ"י הודאתו, בביצוע עבירות של ידוי אבן או חפץ אחר לעבר כלי תחבורה והתפרעות מאסר בפועל למשך 22 חודשים לצד עונשים נלווים, תוך שבית המשפט הדגיש כי עונש זה מגלם את ההקלה המובנית בדינו של קטין (לעומת עניינו של הנאשם דן שהוא בגיר). יצוין כי שירות המבחן שם המליץ על מאסר על תנאי, של"צ וקנס לאחר שעמד על האופק השיקומי בעניינו.

בת.פ. 30684-06-21 **מדינת ישראל נ' מוריה** (24.11.22) הושתו על נאשמים נעדרים עבר פלילי שהשתתפו בהתפרעות בימי מבצע "שומר החומות", בכניסה לעיר טמרה עונשי מאסר בפועל הנעים בין 5 שנים (נאשם 1) ל- 7 שנים (נאשמים 2, 3, 4). הגם כך ענינם מאובחן לחומרא נוכח הנסיבות החמורות יותר של ביצוע העבירות שם.

בת.פ. 28246-06-21 **מדינת ישראל נ' עמרני** (12.7.22) הושת על נאשם שהשתתף בהתפרעות בימי מבצע שומר החומות בצומת הכניסה לשגב שלום, מאסר בפועל למשך 9 שנים. הגם כך ענינו מאובחן לחומרא נוכח הנסיבות החמורות יותר של ביצוע העבירות, ומשזה הורשע בעבירות חמורות יותר, אשר נעברו ממניע גזעני ובנסיבות של מעשה טרור.

בתפ"ח 55524-06-21 **מדינת ישראל נ' עבאס** (28.11.22) נדון נאשם שהשתתף בהתפרעות בעכו בימי מבצע שומר החומות ל- 10 שנות מאסר בפועל. הגם כך ענינו מאובחן לחומרא משזה הורשע בעבירות חמורות יותר, בנסיבות של מעשה טרור, ומשנסיבות ביצוע העבירות עצמן חמורות בהרבה.

בעפ"ג 26998-04-22 **מ"י נ' אבו היג'א** (9.5.22), אליו הפנה ב"כ הנאשם, התקבל ערעור המדינה על קולת עונש של 8 חודשי מאסר בפועל שהושת על ידי בית משפט השלום בחיפה, על נאשם אשר הורשע בעבירות של התפרעות, ניסיון לתקיפת שוטר בנסיבות מחמירות היזק בזדון ואיומים שבוצעו במהלך ימי מבצע "שומר החומות". הערעור נדון לאחר שאותו נאשם סיים לרצות את עונשו ושחרר מבית הסוהר. אותו נאשם הורשע בעבירות קלות יותר מהעבירות בהן הורשע הנאשם דן (וענינו נדון בבית משפט השלום). נקבע בערעור כי: **"אין למצוא הלימה בין העונש שנגזר על המשיב דכאן לבין המעשים החמורים שבגינם נתן את הדין לפני בית המשפט קמא על רקע התקופה שבה נעשו המעשים ומכלול ההתרחשויות ברחבי המדינה באותה עת [...]. אין מקום להקל עם מי שתוך קריאת תיגר על ריבונות המדינה [...] מיידה אבנים אל עבר כוחות המשטרה פוגע (בעצמו או על ידי אחרים הפועלים עמו) בניידת משטרה...".** בית המשפט המחוזי בחיפה אף ציין כי: **"ערים אנו לכך שהמונים השתתפו בהתפרעויות ההמוניות בתקופת מבצע 'שומר החומות', מעטים מתוכם נעצרו, מעטים עוד יותר הובאו לדין בגין מעשיהם. הרתעת המוני המשתתפים (ואחרים העלולים בעתיד להשתתף) בהתפרעויות, צריך אפוא, שתושג בין היתר, על ידי החמרה ממשית בענישתם של אותם אלו שהובאו לדין".** בית המשפט המחוזי בחיפה עמד על הקושי שבהחזרתו של נאשם אל מאחורי סורג ובריוח לאחר שסיים לרצות את העונש שנגזר עליו, ולאחר שעמד על הכלל לפיו ערכאת הערעור לא תמהר להשיב אדם שהשלים נשיאת עונשו אל מאחורי סורג ובריוח, כמו גם העובדה שערכאת הערעור אינה ממצה את הדין, העמיד את העונש על 16 חודשי מאסר בפועל.

בת.פ. 34462-06-17 **מדינת ישראל נ' מחמוד** (23.4.18) אליו הפנה ב"כ הנאשם, נדון נאשם שיידה אבן לעבר

טיולית בעלת סימני זיהוי משטרתיים ובה חמישה שוטרים ל- 20 חודשי מאסר בפועל (בעקבות הפעלת מאסר מותנה עמד העונש הכולל על 25 חודשי מאסר בפועל). באותו מקרה נקבע מתחם עונש הנע בין 10 ל- 28 חודשי מאסר בפועל. בהינתן האמור בפסיקת בית המשפט העליון, על החומרה היתירה בביצוע העבירות בהקשר הכללי של הפרות הסדר ההמוניות בתקופת מבצע "שומר החומות" ובהינתן שהנאשם דן גם הורשע בעבירה נוספת של השתתפות בהתפרעות, הרי שפסק דין זה מאבחן לקולא אל מול עניינו של הנאשם דן.

ומן הכלל אל הפרט

12. כאמור לעיל, לא ניתן להתעלם מההקשר של מעשי הנאשם על רקע הפרות הסדר הנרחבות שהתרחשו במהלך ימי מבצע "שומר החומות", בעוד מדינת ישראל מצויה בלחימה עם אויב חיצוני, ומקום בו הפרות סדר אלו פגעו פגיעה ממשית ומוחשית בתחושת הביטחון האישי של אזרחי המדינה בכלל ותושבי האזורים שבהם התרחשו אותן הפרות סדר, לרבות תושבי הנגב בפרט.

לחומרא יש לתת משקל לעובדה שאין המדובר בהפגנה במיקום כזה או אחר אלא שהנאשם ביחד עם מתפרעים רעולי פנים אחרים חסמו, באישון ליל, באמצעות צמיגים בוערים כביש בין עירוני המשמש עורק גישה ליישובים בנגב. עצם העובדה שהנאשם המתין לכלי רכב כשהוא אוזח בידיו באבנים, מלמדת על הסכנה שקמה לציבור המשתמשים בדרך מאותה התפרעות ומאותה חסימה של הכביש הבין עירוני ואין צורך בדמיון מפותח בכדי להבין את תחושת האימה שהיתה אוזחת בכל אזרח אשר לו היה נקלע למקום (אלמלא הגעת הניידות) היה מוצא עצמו, באישון ליל, בדד, כשהכביש חסום, מול מתפרעים רעולי פנים תוך שהנאשם אוזח באבנים בידיו.

חומרה יתרה נלמדת מהעובדה שהנאשם גם יידה את האבנים שאחז בידיו לעבר ניידת המשטרה תוך שלעניין זה, ולחומרא יש לקחת בחשבון את העובדה שהנאשם יידה את שתי האבנים בשתי נקודות זמן שונות, ובשני מיקומים שונים, ופגע בשתי ההזדמנויות הנ"ל בניידת המשטרה שעה שזו בנסיעה ושוטרים נוסעים בה. אך בזכות יד המזל והגורל נמנעה פגיעה גופנית בשוטרי הניידת. מתמונות הנזקים ניתן ללמוד כי האבן השנייה פגעה בפח הניידת צמוד לחלון. הנזק שנגרם לפח הניידת מלמד על עוצמת הפגיעה וברי כי פוטנציאל הנזק ככל שהפגיעה היתה בחלון עצמו (סטייה של סנטימטרים בודדים), מעברו ישבו שוטרי הניידת היה רב יותר נוכח הסכנה לפגיעה בהם. הדברים יפים בהתאמות הנדרשות גם באשר לאבן הראשונה שיידה הנאשם לעבר חזית הניידת.

עוד ולחומרא יש לקחת בחשבון את חלקו של הנאשם בין המתפרעים שהיו עמו באותה חסימה. כפי שעלה מעדויות השוטרים, מבין המתפרעים, דווקא הנאשם, הוא זה שהיה הדומיננטי ביותר, מקום בו הנאשם עמד בקדמת החסימה וסימן בידיו לכלי הרכב המתקרבים (אותם, כעולה מעדותו, לא זיהה כניידות משטרה) לעצור, בעודו אוזח באבנים בידיו. העובדה שהנאשם הוא זה שסימן לכלי הרכב לעצור, הוא זה שאחז באבנים בידיו והוא זה שיידה את האבנים לעבר הניידת מלמדת כי חלקו רב יותר משל אותם אלמונים שזהותם אינה ידועה, אשר הצליחו להימלט ואשר היו עמו באותה התפרעות וחסימת הכביש.

חומרה יתירה נלמדת מהעובדה שבאופן שבו סימן הנאשם לכלי הרכב המתקרבים לעצור, התנהל למעשה באופן עמוד 7

הדומה לשוטר העוצר כלי רכב לביקורת בכביש. יש בהתנהלות זו בכדי ללמד על האופן בו ראה הנאשם את המציאות בארץ באותה עת כבמעין אזור הפקר נעדר ריבונות שבו כנופיות של פורעים יכולות לעצור כלי רכב הנעים בליל בכביש בין עירוני, במעין מחסום ביקורת, המצוי בשליטת אותן כנופיות.

13. לקולת הנאשם נתתי משקל לכך שחרף הסיכון לפגיעה בגוף או בנפש, בסופו של יום, משלמרה המזל הגיעו הניידות למקום, לא פגע הנאשם בנוסעים תמימים בכביש וכי נוסעי הניידת לא נפגעו מקום בו פגיעת האבנים, בניידת, הסתכמה, למרבה המזל, בנזקים בפח הניידת.

14. לאור כל האמור לעיל סבורני כי על מתחם העונש ההולם ביחס למכלול מעשיו של הנאשם ובשים לב לחלקו ביחס לאחרים שהיו עמו, לנוע בין 27 חודשי מאסר בפועל לבין 50 חודשי מאסר בפועל.

הענישה בתוך גדר המתחם

15. לנאשם אין הרשעות קודמות.

16. מקום בו הנאשם עד עתה לא הביע כל חרטה על מעשיו וניכר כי לא הפנים את הפסול שבמעשיו, הרי שבגדר שיקולי הענישה בתוך המתחם יש לתת משקל לשיקולי הרתעת היחיד בעניינו. הדברים יפים מקל וחומר בשים לב להתרשמות שירות המבחן מנטיית הנאשם להשליך האחריות על אחרים מקשייו להתגייס להליך טיפולי, מגישתו המצמצמת ומהתרשמות שירות המבחן בדבר הצורך בענישה הרתעתית.

17. מקום בו הנאשם נטל חלק באירועים קשים אשר התאפיינו בכך שסחפו אחריהם המונים ברחבי הארץ. מקום בו החשש מהישנות התפרעויות והפרות סדר שכאלו, ככל שמדינת ישראל תיקלע שוב לתקופת לחימה, אינו חשש מבוטל, ומקום בו אירועים אלו הותירו חותם של ממש בתחושת הביטחון האישי של הציבור בכלל ושל תושבי האזורים שנפגעו (ובהם תושבי הנגב), החוששים מהישנות אירועים שכאלו, בפרט, הרי שיש מקום, בגדר שיקולי הענישה בתוך המתחם, לתת משקל של ממש לשיקולי הרתעת הרבים, על מנת להעביר מסר חד משמעי לציבור הרחב שאולי יהא בו בכדי להרתיע פורעים פוטנציאליים, לבל יהיו ליטול חלק באירועים דומים בעתיד.

18. העובדה שהנאשם כפר באישומים ובהחר לנהל את ההליך לא תיזקף לחובתו שהרי זכותו של הנאשם לדרוש כי המאשימה אכן תוכיח את שטוענת היא בכתב האישום. הגם כך, הנאשם אינו זכאי להקלות הניתנות בדינם של אלו הבוחרים להודות, מקום בו הודאתם מגלמת נטילת אחריות המצדיקה הקלה בעונש בפני עצמה, לצד חסכון בזמן שיפוטי המצדיק אף הוא, בפני עצמו, הקלה בעונש.

19. לקולת הנאשם נתתי משקל לגילו הצעיר בעת ביצוע העבירות (פחות מ- 19 שנים).

לקולת הנאשם, נתתי משקל לכך שהנאשם נעדר הרשעות קודמות.

לקולת הנאשם נתתי משקל לנסיבותיו האישיות כנלמד מהתסקיר.

20. את המלצת שירות המבחן לא אוכל לאמץ, מקום בו לא רק שזו אינה עולה בקנה אחד עם עקרון ההלימה שהמחוקק התווה כעיקרון המנחה בענישה, ועם חשיבות שיקולי ההרתעה והגמול במקרה זה, אלא שאף אינה עולה בקנה אחד עם תוכן התסקיר עצמו מקום בו מהתסקיר עצמו לא עולים שיקולי שיקום המאפשרים או מצדיקים חריגה מהמתחם. לא זאת אף זו שההמלצה העונשית של שירות המבחן למאסר בדרך של עבודות שירות אינה מתיישבת עם האמור בפתיח אותה פסקה בתסקיר: "**...אין אנו באים בהמלצה עונשית** (ההדגשה אינה במקור) **או שיקומית...**"

21. בהינתן האיזון שבין שיקולי הקולא והחומרא, ובהינתן החשיבות הגבוהה שבמתן משקל רב לשיקולי הרתעת הרבים כמו גם הצורך בהרתעת היחיד, ראוי היה לגזור את דינו של הנאשם ברף גבוה יותר בתוך המתחם. הגם כך, נוכח גילו הצעיר והיעדר העבר הפלילי, בשילוב עם נסיבותיו האישיות, מצאתי לגזור את דינו של הנאשם ברף הבינוני של המתחם.

22. באשר לעתירת המאשימה להשתתף קנס, בהינתן חומרת העבירות וחומרת הנסיבות, דומה כי בדין עתרה לכך המאשימה. הגם כך, בקביעת גובה הקנס, מצוות המחוקק וההלכה הפסוקה כי בית המשפט יתחשב ביכולותיו הכלכליות של הנאשם. בעניינו של הנאשם, ניתן ללמוד על יכולותיו הכלכליות מהתסקיר. בנוסף, מצאתי מקום להתחשב גם במשך המאסר בפועל שעתיד הנאשם לרצות.

23. לאור האמור לעיל, אני דן את הנאשם לעונשים הבאים:

א. 38 חודשי מאסר בפועל בניכוי ימי מעצרו בגין תיק זה בלבד, על פי רישומי שב"ס.

ב. 12 חודשי מאסר וזאת על תנאי שלא יעבור משך 3 שנים מיום שחרורו ממאסרו, כל עבירת התפרעות ו/או ידוי או ירי של אבן או חפץ אחר לעבר כלי תחבורה ו/או כל עבירת אלימות מסוג פשע.

ג. 6 חודשי מאסר וזאת על תנאי שלא יעבור משך 3 שנים מיום שחרורו ממאסרו כל עבירה של הפרעה לשוטר בשעת מילוי תפקידו ו/או כל עבירת אלימות מסוג עוון.

ד. קנס בסך ₪ 8,500 או 45 ימי מאסר תמורתו. הקנס ישולם ב- 10 תשלומים חודשיים שווים ורצופים החל מיום 1.10.23, ובכל (1) בחודש שלאחריו. לא יעמוד הנאשם באחד מן השיעורים במועדו, תעמוד יתרת הקנס לפירעון מיד, ומובהרות לנאשם הוראות החוק ביחס לאפשרות החיוב בתוספת הפיגורים

כמו גם אפשרות הפעלת המאסר חלף הקנס.

הודעה זכות הערעור לבית משפט העליון תוך 45 יום.

ניתן היום, י"ד תמוז תשפ"ג, 03 יולי 2023, בהעדר הצדדים.